

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง : กรณีศึกษาบริษัทก่อสร้างแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร

Factors related to safety behaviors at work a mong construction workers :
case study in a construction company in Bangkok

ศิริรัตน์ พรหมน้อย¹, และ ยูวดี ทองมี^{2*}

Sirirat Promnoy¹, and Yuwadee Tongmee^{2*}

¹หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

²สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ จังหวัดพิษณุโลก

*Corresponding author: Jeab-yuwadee@hotmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง : กรณีศึกษาบริษัทก่อสร้างแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในคนงานก่อสร้าง จำนวน 180 คน ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561 แบบสอบถามถูกแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลด้านการทำงานก่อสร้าง ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ทักษะด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Chi-square Test

ผลการศึกษาพบว่า เป็นเพศชาย ร้อยละ 65.60 มีอายุ 40-50 ปี ร้อยละ 38.90 อายุเฉลี่ย 45.910 ± 9.07 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 73.30 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 63.90 ทำงานเฉลี่ย 8.49 ± 5.51 ปี มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างอยู่ในระดับดี และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน ($X^2 = 4.116$, p-value = 0.042) และความรู้ทางด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ($X^2 = 6.005$, p-value = 0.014)

การส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพก่อสร้างได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานที่เหมาะสม และป้องกันการประสบอันตรายจากการทำงานและการสูญเสียให้น้อยลง

คำสำคัญ : ปัจจัย / พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน / พนักงานก่อสร้าง

Abstract

This study aimed to investigate factors related to safety behavior of construction workers: case study in a construction company in Bangkok. Questionnaires were used to collect data from 180 persons during August to October, 2018. The questionnaires were divided 5 parts included personal data, working experience with construction works, knowledge and attitude about safety in construction works, and safety behavior in construction works. The data was analyzed by in the from frequency, percentage, maximum value, minimum value, mean, standard deviation and Chi-square test were used to determined related between factor with safety behaviors.

The study results found that 65.60 % were males aged 40-50 years. 38.90 % average of age 45.910 ± 9.07 years, marital status, 73.30 % education in primary level, 63.90% working experience ± 5.51 years. They had knowledge, attitude and safety behavior in construction works at a good level. The factors was significantly related to safety working behavior included receiving the informations ($X^2 = 4.116$, p-value = 0.042) and knowledge about safety in construction works ($X^2 = 6.005$, p-value = 0.014).

Enhancing construction workers to receive news, information, and knowledge about safety at work are has essary may be lead to changes working behavior appropriately effect to accident reduction and prevention and loss occurring.

Keywords : Factors / construction workers / safety behaviors at work

1. บทนำ

อุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ (1) ในปี 2560-2562 มูลค่าก่อสร้างของไทยมีแนวโน้มจะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8-12 ต่อปี มีผลต่อการจ้างงานและมีความเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลากหลายอาชีพ ธุรกิจวัสดุก่อสร้าง ธุรกิจพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น (2)

การก่อสร้าง เป็นการประกอบโครงสร้างพื้นฐานจนก่อขึ้นมาเป็นตัวอาคาร บ้านเรือนหรือระบบสาธารณูปโภค ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้งานของมนุษย์ งานก่อสร้างประกอบด้วยทรัพยากรที่สำคัญ ได้แก่ กำลังคน วัสดุ เครื่องมือ,เครื่องจักร และเงิน ทรัพยากรทั้งสี่ประเภทยี่จะผสมผสานกันจนสำเร็จเป็นรูปงานก็ด้วยการใช้วิธีการและเทคนิคของการจัดการ (3)

ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่ก่อสร้างและใช้ในการต่อเติมหรือดัดแปลงอาคารโรงเรือนเพิ่มขึ้นจากเดิมรวมเป็นทั้งสิ้น 15.2 ล้านตารางเมตร (4) และเมื่อมีการเพิ่มขึ้นของอุตสาหกรรมก่อสร้าง สิ่งสำคัญที่ตามมาคือแรงงานคนที่ใช้ในการขับเคลื่อนกระบวนการก่อสร้าง จึงเป็นเหตุผลทำให้มีการจ้างแรงงานเข้าสู่อุตสาหกรรมก่อสร้างมากขึ้น เป็นการเพิ่มโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดโรคและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในการทำงาน (5)

ข้อมูลการบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานรายงานจากสถานการณ์โรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปี 2559 พบว่าลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงานร้อยละ 10.25 โดยแต่ละปีมีการจ่ายเงินทดแทนกว่า 1,000 ล้านบาท (6) จากรายงานสำนักงานกองทุนเงินทดแทนในปี พ.ศ. 2559 พบว่ายอดผู้บาดเจ็บจากการทำงานทั้งประเทศมีจำนวน 49,488 ราย (7) และจังหวัดที่มีจำนวนการประสบอันตรายสูงสุดได้แก่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้บาดเจ็บจากการทำงานถึงร้อยละ 27.91 ของผู้บาดเจ็บจากการทำงานทั้งหมด โดยพบว่าคนทำงานในสถานประกอบการก่อสร้าง จำแนกตามสภาพการทำงานเพศ ขนาดของสถานประกอบการ ในกรุงเทพมหานคร มีคนงานก่อสร้างรวมมากถึง 86.984 คน (8) และด้วยเหตุที่ว่ากรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยมีการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่หลากหลายรวมถึงสิ่งปลูกสร้างที่อยู่อาศัยที่มีจำนวนมาก ทำให้อุตสาหกรรมก่อสร้างในกรุงเทพมหานครนั้นเจริญเติบโตตามไปด้วย

สาเหตุหลักในการทำให้เกิดอุบัติเหตุ การกระทำของคน การไม่ใช้อุปกรณ์คุ้มครองอันตรายส่วนบุคคล และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัย (9) และจากการศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุของงานก่อสร้างในประเทศอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่าการทำงาน เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ ถึงร้อยละ 70 ของสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด (10) อีกทั้งหน้าที่งานในงานก่อสร้าง ประสบการณ์ที่เคยได้รับอุบัติเหตุในงานก่อสร้างและความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยมี

ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน (11) การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (12) รวมถึงยังมีการนำเอาเทคโนโลยี อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร อันทันสมัยมาใช้เพื่อทุ่นแรง และประหยัดเวลาไม่เพียง แต่ความปลอดภัยในการก่อสร้างไม่ได้วิวัฒนาการตามเทคโนโลยีที่ทันสมัย และความปลอดภัยพื้นฐานในงานก่อสร้างยังถูกละเลย ขาดความสนใจ และเอาใจใส่จากผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างจริงจัง นอกจากนี้ คนงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ถูกต้องเหมาะสม ทำให้อุบัติเหตุจึงยังคงเกิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่เช่นนี้ (13)

จากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นได้ว่ามีสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุนี้มาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยนั่นก็คือพฤติกรรม หากเราสามารถลดพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยได้ ก็จะสามารถป้องกันและลดสถิติการเกิดอุบัติเหตุให้เกิดขึ้นน้อยที่สุดได้ การศึกษาครั้งนี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้าง เพื่อนำผลการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานนั้นมาช่วยสนับสนุนมาตรการความปลอดภัยให้แก่คนงานก่อสร้าง และเพื่อเป็นข้อมูลในการเสนอแนะส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดนโยบายการป้องกันอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง : กรณีศึกษาบริษัทก่อสร้างแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional study)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พนักงานบริษัทก่อสร้างแห่งหนึ่ง ในเขตคันนายาว จังหวัดกรุงเทพมหานครจำนวน 209 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ได้แก่ 1.เป็นพนักงานก่อสร้างที่มีสัญชาติไทย 2. สามารถ อ่าน เขียน ภาษาไทยได้ 3. ยินดีเข้าร่วมการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการวิจัยจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 86.1 ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ยินดีเข้าร่วมทำการวิจัย โดยลงนามในเอกสารยินยอมให้ทำวิจัยมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี สติสัมปชัญญะสมบูรณ์และสามารถอ่าน เขียน เข้าใจภาษาไทยได้

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ข้อมูลด้านการทำงานก่อสร้าง 3) ปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ด้านความ

ปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง 4) ปัจจัยเกี่ยวกับทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง และ 5) แบบสอบถามพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 โดยเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (n=180)

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ข้อมูลทั้งหมดได้ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และพรรณนาข้อมูลส่วนบุคคลพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Chi-Square test กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

2.5 จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การศึกษานี้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวรเลขที่ เอกสารรับรองหมายเลข CAO. No. 220/2018 IRB No .0303/61 ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างลงนามในเอกสารยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร หากสนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

3. ผลการศึกษา

3.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 118 คน (ร้อยละ 65.60) มีอายุอยู่ระหว่าง 40-50 ปี จำนวน 70 คน (ร้อยละ 38.90) อายุเฉลี่ย 45.910 ± 9.07 ปี สถานภาพสมรส จำนวน 132 คน (ร้อยละ 73.30) ระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 115 คน (ร้อยละ 63.90) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง(n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	118	65.60
หญิง	62	34.40
อายุ (ปี)		
อายุต่ำกว่า 40 ปี	44	24.40
อายุ 40-50 ปี	70	38.90
อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป	66	36.70

ตารางที่ 1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=180) (ต่อ)

ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง(n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
โสด	39	21.70
สมรส	132	73.30
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	9	5.00
ระดับการศึกษา		
ระดับประถมศึกษา	115	35.7
ระดับมัธยมต้น	34	40.5
ระดับมัธยมปลาย/ปวช.	23	19.0
ระดับปวส./อนุปริญญา	4	2.4
ระดับปริญญาตรี	1	2.4
อื่น ๆ (ไม่ได้เรียนหนังสือ)	3	1.70

ตารางที่ 2 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านการทำงานก่อสร้าง (n=180)

ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง(n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 11ปี	96	53.30
มากกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี	84	46.70
ค่าเฉลี่ย 11.56 ± 7.83 ค่าสูงสุด 39 ปี ค่าต่ำสุด 1 ปี		
ลักษณะงาน		
กรรมกร	118	65.60
ช่างไม้	30	16.70
ช่างปูน	32	18.80
อื่นๆ	0	0.00
ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุในช่วง 1 ปี		
ไม่เคย	154	85.60
เคย	26	14.40
ประสบการณ์การเข้าการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน		
ไม่เคย	42	23.30
เคย	138	76.70
การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน		
ไม่เคย	35	19.40
เคย	145	80.60

ตารางที่ 2 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของข้อมูลด้านการทำงานก่อสร้าง (n=180) (ต่อ)

ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง(n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
- จากประกาศเสียงตามสาย	28 ⁺	9.70
- จากการประชุมชี้แจงประจำเดือน	127 ⁺	44.10
การสนใจในการทำงานหรือการร่วมทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย		
ไม่เคย	50	27.80
เคย	130	72.20
- ได้รับของขวัญ ของที่ระลึกหรือรางวัลประกาศเกียรติคุณ	13 ⁺	5.90
- ได้รับความรู้เพิ่มเติม	115 ⁺	51.80
- ได้ความก้าวหน้าทางหน้าที่การงาน เช่น เงินเดือนเพิ่มขึ้น	58 ⁺	26.10
- หัวหน้า หรือเพื่อนร่วมงานชื่นชมท่าน	36 ⁺	16.20

หมายเหตุ : + ข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ

3.2 ข้อมูลด้านการทำงานก่อสร้าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานก่อสร้างมาแล้วน้อยกว่าหรือเท่ากับ 11 ปี จำนวน 84 คน (ร้อยละ 46.70) โดยมีประสบการณ์ในการทำงานก่อสร้างเฉลี่ย 11.56 ปี โดยลักษณะงานส่วนใหญ่เป็นกรรมกร จำนวน 118 คน (ร้อยละ 65.60) ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุจำนวน 154 คน (ร้อยละ 85.60) กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับการฝึกอบรมในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกับความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 138 คน (ร้อยละ 76.70) เคยได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 145 คน (ร้อยละ 80.60) ส่วนใหญ่ได้รับจากการประชุมชี้แจงประจำเดือน และเคยได้รับการสนใจในการทำงานหรือการร่วมทำกิจกรรมด้านความปลอดภัย จำนวน 130 คน (ร้อยละ 72.20) ส่วนใหญ่มาจากการได้รับความรู้เพิ่มเติม (ตารางที่ 2)

3.3 ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับดี จำนวน 139 คน (ร้อยละ 77.20) และมีความรู้อยู่ในระดับไม่ดี จำนวน 41 คน (ร้อยละ 22.80) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ระดับความรู้	กลุ่มตัวอย่าง (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้ระดับดี	139	77.20
ความรู้ระดับไม่ดี	41	22.80

3.4 ทักษะด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง

พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะดีอยู่ในระดับดี จำนวน 99 คน (ร้อยละ 55) และมีทักษะดีอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 81 คน (ร้อยละ 45) (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของระดับทักษะของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ระดับทักษะ	กลุ่มตัวอย่าง (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะดีระดับไม่ดี	0	0
ทักษะดีระดับปานกลาง	81	45
ทักษะดีระดับดี	99	55

3.5 พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง

กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมระดับดี จำนวน 143 คน (ร้อยละ 97.40) และพฤติกรรมระดับปานกลาง จำนวน 37 คน (ร้อยละ 20.60) (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ข้อมูลจำนวนและร้อยละของระดับพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ระดับพฤติกรรม	กลุ่มตัวอย่าง (n=180)	
	จำนวน	ร้อยละ
ทักษะดีระดับไม่ดี	0	0
ทักษะดีระดับปานกลาง	37	20.60
ทักษะดีระดับดี	143	79.40

3.5 ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้าง

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และความรู้ทางด้านการปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง (p-value = 0.042, 0.014 ตามลำดับ) (ตารางที่ 6) ในขณะที่ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลในการทำงานก่อสร้างข้ออื่นๆ และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง (n=180)

ตัวแปร	พฤติกรรมความปลอดภัย		x ²	P-value
	ระดับปานกลาง	ระดับดี		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน				
ไม่เคย	33 (18.30)	3 (1.70)	4.116	0.042*
เคย	110 (61.10)	34 (18.90)		
ความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง				
ความรู้ระดับไม่ดี	27 (15.00)	14 (7.80)	6.005	0.014*
ความรู้ระดับดี	116 (64.40)	23 (12.80)		

หมายเหตุ : * p-value < 0.05

4. อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้จะอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

4.1 ระดับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

ผลการศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.40 มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับดี

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน (= 4.116, p-value = 0.042) สอดคล้องกับการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยง พบว่า การรับรู้และการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือ

บาดเจ็บจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05(14) และความรู้ทางด้านการปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง (= 6.005, p-value = 0.014) สอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานหน่วยงาน ผลิตภัณฑ์ 1 บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขาที่ 2 โรงโเลพิเนสส์ ไอ – หนึ่ง ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อกิจกรรมด้านความปลอดภัยมีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (15) ในขณะที่ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการทำงานก่อสร้างในส่วนอื่น ๆ และทัศนคติด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ทั้งนี้ปัจจัยที่จะส่งผลทำให้พฤติกรรมจะแสดงออกมานั้น จำเป็นต้องใช้ปัจจัยในหลาย ๆ ส่วนร่วมกัน เช่น แรงกระตุ้นหรือการปลุกเร้าภายในตัวบุคคล สภาพแวดล้อม และค่านิยมที่ได้ รวมถึงการได้รับปัจจัยสนับสนุนการเกิดพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างจากบริษัทอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ผลการศึกษาอาจเกิดจากความคลาดเคลื่อนของการเก็บข้อมูล เช่น กลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ได้เป็นตัวแทนทั้งหมดของการศึกษา การตอบแบบสอบถามที่ไม่เป็นความจริงของกลุ่มตัวอย่าง เพราะกลัวว่าจะได้รับผลกระทบกับงานที่ทำ จึงทำให้พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยในการทำงาน และความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้นควรที่จะมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพพนักงานก่อสร้างได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การจัดให้มีการชี้แจงประจำเดือนเกี่ยวกับความรู้ความปลอดภัยในการทำงาน หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการทำงานที่เหมาะสม และช่วยลดสถิติการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงป้องกันการประสบอันตรายจากการทำงานและการสูญเสียให้น้อยลง

6. เอกสารอ้างอิง

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. แรงหนุนจากภาครัฐดัน SME ก่อสร้างสดใส. เข้าถึงได้ที่ https://www.kasikornbank.com/th/business/sme/KSMEKnowledge/article/KSME_Analysis/Documents/GovernmentSupport.pdf, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561.
- นิติติศัย ทูมวงษา. ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง. เข้าถึงได้ที่ https://www.krungsri.com/bank/.../IO_Construction_Contractor_2017_TH.aspx, เข้าถึงเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2561.
- บริษัท ไทยเจริญเทค จำกัด. การก่อสร้าง ความหมาย

ประเภท และการแบ่งงานก่อสร้าง 2561. เข้าถึงได้ที่ <https://www.chi.co.th/article/article-1201/>, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561.

4. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การประมวลข้อมูลพื้นที่การก่อสร้างไตรมาสที่ 2 ปี 2560. เข้าถึงได้ที่ www.nso.go.th/ด้านเศรษฐกิจ/สาขาอุตสาหกรรม/ประมวลพื้นที่การก่อสร้าง/ประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561.

5. อนามัย (ธีรวิโรจน์) เทศกะทีก. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2553

6. สำนักงานโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม. สถานการณ์โรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม ปี 2559, เข้าถึงได้ที่ http://envocc.ddc.moph.go.th/uploads/situation/01_envocc_situation_59.pdf, เข้าถึงเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2561.

7. กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม. สถานการณ์การประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ปี 2554-2558 จำแนกตามประเภทกิจการ, เข้าถึงได้ที่ <http://www.sso.go.th/wpr/category.jsp?cat=8018>, เข้าถึงเมื่อ 7 เมษายน 2560.

8. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. การสำรวจอุตสาหกรรมก่อสร้างในปี 2557. เข้าถึงได้ที่ service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/contsIndustry/constIndusBangkokFull57.pdf, เข้าถึงเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2561.

9. จตุพร ร้อยภัย. การเกิดอุบัติเหตุในงานก่อสร้าง : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอมือ จังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต].ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2553

10. นภาพร วงศ์วิวัฒน์นุกิจ. การบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้าง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2553

11. นินนาท อ่อนหวาน. ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานของผู้ใช้แรงงานก่อสร้างในบริษัทรับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2548

12. อโนทัย วิริยะ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยของคนงานโรงงานทำแผ่นรองรับสินค้าจากไม้ยางพาราในเขตอำเภอมือ จังหวัดชลบุรี. [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551

13. ระเบียบวาระแห่งชาติ แรงงานปลอดภัยและสุขภาพดี. ความปลอดภัยในงานก่อสร้าง. เข้าถึงได้ที่ http://www.oshthai.org/index.php?option=com_content&view, เข้าถึงเมื่อ 6 มีนาคม 2561.

14. คมสันต์ ธงชัย, สุพรรณิ ศรีอำพร, ภาณี ฤทธิ์มาก และสุพจน์ คำสะอาด. การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดอุบลราชธานี. โครงการทุนสนับสนุนวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

15. มธุริน เจริญประภากุล. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานหน่วยงานผลิตโอเลฟินส์ 1 บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขาที่ 2 โรงโอเลฟินส์ ไอ – หนึ่ง. [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต] สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2555